

ПРИМЉЕНО: 14. 09. 2018

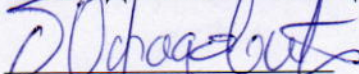
РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
14. септембар 2018. године
Београд

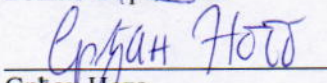
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредности
	01 02	-	2861/18

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

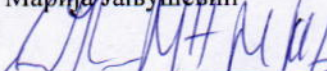
На основу члана 68, 150. став 1. и 192. став 2. Пословника Народне скупштине подносимо **Предлог одлуке о образовању Анкетног одбора ради утврђивања чињеница везаних за приватизације бања, извора чисте пијаће воде, и имовине ПИО фонда с предлогом да се узме у претрес.**

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ

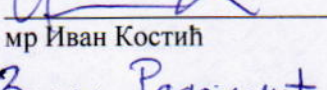

Бошко Обрадовић

Срђан Hošo

Марија Јањушевић

др Драган Весовић

мр Иван Костић

Зоран Радојичић

ПРЕДЛОГ

На основу члана 8. став 1 Закона о Народној скупштини („Службени гласник РС“, број 9/10) и члана 68. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС“, број 20/12 – пречишћени текст), Народна скупштина Републике Србије доноси

ОДЛУКУ

О ОБРАЗОВАЊУ АНКЕТНОГ ОДБОРА РАДИ УТВРЂИВАЊА ЧИЊЕНИЦА ВЕЗАНИХ ЗА ПРИВАТИЗАЦИЈЕ БАЊА, ИЗВОРА ПИЈАЋЕ ВОДЕ, И ИМОВИНЕ ПИО ФОНДА

1. Образује се Анкетни одбор ради утврђивања чињеница везаних за приватизације бања, извора чисте пијаће воде, и имовине ПИО фонда (у даљем тексту Анкетни одбор).

2. Анкетни одбор чине по један народни посланик из сваке посланичке групе у Народној скупштини, кога одреди председник посланичке групе.

Председник посланичке групе одређује народног посланика за члана Анкетног одбора у року од седам дана од дана ступања на снагу ове одлуке.

Анкетни одбор је конституисан и сматраће се да ради у пуном саставу ако више од половине посланичких група које чине скупштинску већину и више од половине посланичких група скупштинске мањине имају своје представнике у Анкетном одбору.

Под посланичким групама скупштинске већине сматрају се посланичке групе које су гласале за избор Владе Републике Србије.

3. Прву седницу Анкетног одбора сазива председник Народне скупштине, у року од седам дана од стицања услова за његово конституисање и рад који се у складу са тачком 2. ове Одлуке сматра радом у пуном саставу.

До избора председника Анкетног одбора првој седници председава најстарији присутни члан одбора.

Анкетни одбор на првој седници бира из својих редова председника и заменика председника Анкетног одбора.

4. Задатак Анкетног одбора је да сагледа чињенице и околности везане за исправност приватизацију бања, извора чисте пијаће воде и имовину ПИО фонда и утврди следеће:

- Околности о томе ко је и са којим економским образложењем донео одлуку о приватизацији бања, извора чисте пијаће воде као и имовине ПИО фонда;
- Какав интерес има Република Србија у приватизацији бањских комплекса и извора чисте пијаће воде;

- Када је поново формирана Радна група за приватизацију и решавање проблема у бањама, које особе чине Радну групу, колика су средства из буџета издвојена за рад Радне групе, колико је седница одржано и који су закључци донесени на Радној групи за приватизацију и решавање проблема у бањама, коју је формирала Влада Републике Србије на предлог Министра трговине, туризма и телекомуникација.
- С обзиром да ПИО фонд пуне грађани Републике Србије уплатама у Фонд, те су грађани и номинални власници Фонда, у чијем интересу је извршено подржављење имовине ПИО фонда (члан 155. Закона о пензијском и инвалидском осигурању), те Влада Републике Србије већински управља њиме у складу са политичким интересима странака на власти, које Фонд злоупотребљавају за предизборне кампање, за поткупљивање пензионера као њихових сигурних гласача преко новчане помоћи коју су додељивали пред изборе и доделом финансијских средстава и коришћења пословних простора без накнаде, од стране ПУПС и удружења пензионера под контролом ПУПС односно СНС, која је преузела политичку контролу над њима.

5. Анкетни одбор има право да тражи од државних органа и организација податке, исправе и обавештења, као и да узме изјаве од појединаца које су му потребне за извршење задатка. За обављање послова увида и контроле докумената Анкетни одбор може да ангажује потребан број лица ван одбора, чије ће ангажовање бити плаћено средствима из буџета, Републике Србије опредељеним за рад Народне скупштине. Лица ангажована за контролу документа делегираће посланичке групе који учествују у раду Анкетног одбора, сразмерно свом учешћу у укупном броју представника у Анкетном одбору.

6. Анкетни одбор је дужан да задатак изврши у року од 120 дана од дана конституисања одбора.

Анкетни одбор је дужан да поднесе Народној скупштини извештај са предлогом мера у року наведеном у ставу 1. ове тачке. Анкетни одбор престаје са радом даном одлучивања о његовом извештају на седници Народне скупштине.

7. Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

РС број

У Београду, године

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ПРЕДСЕДНИК

Маја Гојковић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I Правни основ за доношење одлуке

Правни основ за доношење одлуке су члан 68, 150. став 1. и 192. став 2. Пословника Народне скупштине, којима је предвиђено да Народна скупштина може да образује анкетни одбор на предлог народног посланика, као једног од Уставом предвиђеног предлагача закона и другог општег акта.

II Разлози за доношење одлуке

Пошто су бање у Републици Србији од изузетног значаја како за грађане Републике Србије тако и за економско јачање државе поставља се питање ко је и зашто дао одобрење за разраду модела о приватизацији лековитих бања у Србији? Основна теза за спровођење оваквог модела приватизације је изговор да се бање налазе у јако лошем стању и да их само приватизација може опоравити. Бање имају изузетан потенцијал за здравствени туризам и уз инвестиционо улагање државе и враћање располагања имовином ПИО Фонда њеним власницима, а то су грађани који пуне Фонд ПИО својим уплатама.

Питање које се такође овим Анкетним одбором треба размотрити јесте питање приватизације извора чисте пијаће воде, јер у времену у коме живимо и околностима које можемо јасно видети у свету где се у Африци и на Блиском Истоку воде ратни сукоби за располагање изворима чисте пијаће воде, приватизација истих данас била би равна националној катастрофи и трајном стратешком губитку независне будућности грађана Републике Србије. Битно је напоменути да је извор чисте пијаће воде изузетан стратешки ресурс, јер тако можемо помоћи и онима који имају проблем са истом. Србија је једна од х земаља Европе која располаже великим резервама чисте воде, али ни они нису неисцрпни, па о располагању овим ресурсом мора да води искључиво држава, а никако приватни власник или закупац.

Такође имовина ПИО фонда у којој се налазе ови стратешки ресурси међу којим су и бање, према неким проценама вреди и преко десет милијарди евра, па је прво питање у чијем је интересу распродаја оваквог ресурса.

Садашњим чланом 155 Закона ПИО извршено је подржављење управљања фондом ПиО што није у сагласности са Уставом РС, опште прихваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима и представља суштинско поништавање владавине права и масовно кршење људских права. На такав начин актуелна власт је преузела потпуну контролу над фондом ПИО и управља њиме у

складу са политичким интересима странака на власти и користи га у предизборним кампањама и поткупљивању пензионера као њихових гласача преко новчане помоћи коју су додељивали пред изборе и доделом финансијских средстава и кориштења пословних простора без накнаде, од стране ПУПС и удружења пензионера под контролом ПУПС, односно СНС која преузима политичку контролу над њима.

Члан 155. Закона о пензијском и инвалидском осигурању Републике Србије објављен у (Сл. гласнику РС 75/14) гласи: „Управни одбор фонда има седам чланова, које именује и разрешава Влада Републике Србије и то:

- 1) четири члана на предлог министра надлежног за послове пензијског и инвалидског осигурања и министра надлежног за послове финансија;
- 2) једног члана из реда осигураника, на предлог репрезентативног синдиката основаног на нивоу Републике, у складу са законом којим се уређује рад, који има највећи број чланова;
- 3) једног члана из реда послодаваца, на предлог репрезентативног удружења послодаваца основаног на нивоу Републике, у складу са законом којим се уређује рад, које има највећи број чланова;
- 4) једног члана из реда корисника права, на предлог савеза пензионера основаног на нивоу Републике, које има највећи број чланова. Савез пензионера подноси доказ о броју регистрованих чланова министарству надлежном за послове пензијског и инвалидског осигурања, у складу са актом који доноси министар.“

Одредбом члана 153. Закона о пензијском и инвалидском осигурању прописано је да Републичким фондом за пензијско и инвалидско осигурање управљају представници осигураника, послодаваца и корисника права, што подразумева њихову једнакост, као и пропорционалност у управљању Фондом, а не превагу или доминацију једне групације над другом, нити доминацију било ког трећег над њима. Међутим чл. 155. (Закон о изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању објављен у Сл. гласник РС бр.75/14) Закона о ПИО, противно прокламованом приципу једнакости, држава, преко своја 4 представника од укупно 7 чланова Управног одбора, је, и de facto маргиналозовала групацију осигураника, односно запослених у Србији, послодаваца и корисника средстава фонда, дајући им право да имају само по једног представника, супротно принципу једнакости и пропорционалности, онемогућивши им на тај начин да равноправно одлучују и доносе одлуке од интереса за њихове групације, као и за пословање Фонда у целини, а у којем се прикупљају и обезбеђују средства за пензијско и инвалидско осигурање. Истовремено смањивањем броја чланова управног одбора са 21 на 7 чланова смањен је капацитет знања и управљања јер је фонд по количини новца који годишње прође кроз њега је један од највећих пословних система у држави. Смањивањем броја чланова смањен је капацитет односно количина знања потребна за управљање као и број правних лица која дају своје представнике тако да је смањена могућност јавности

и демократске контроле рада фонда ПИО. Њиме сада формално управља само 7 лица а стварно то чини Влада Р. Србије.

Овим чланом Закона о пензијском и инвалидском осигурању прекршена је **Забрана опште дискриминације** прописана чланом **1.Протокола број 12. уз Конвенцију о заштити људских права и основних слобода која гласи:**

1.Уживање свих права утврђених законом осигурано је без дискриминације по било којем основу као што је пол, раса, боја коже, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, национално или социјално порекло, веза са неком мањином, имовинско стање, рођење или **други статус.**

2.Никога ни један орган власти не сме дискриминисати ни по којем основу, као што је то наведено у ставу 1.

Очигледно да је одредбом члана прекршен **члан 21. Устава РС и члан 1.Протокола уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода**, обзиром да је остварен дискриминаторски однос државе у односу на представнике осигураника-радника, послодавце и кориснике права, који су заступљени у Управном одбору Фонда, чињеницом да је састав Управног одбора Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање такав да неосновано даје примат држави која има своја четири представника у Управном одбору Фонда у односу на по једног члана Управног одбора Фонда из реда осигураника-запослених, послодаваца и корисника права-пензионера.

Запосленима организованим у синдикате, послодавцима организованим у репрезентативну организацију послодаваца, као и корисницима права организованим у удружења и синдикате пензионера, је онемогућено и ограничено право да равноправно учествују у управљању и доношењу одлука које се односе на њихова права, обавезе, као и друга питања од интереса за чланове поменутих групација. Ово је представља кршење и личних права преко 3,8 милиона запослених, корисника права-пензионера и послодаваца у Републици Србији.

Законом нити другим прописима није регулисано по ком основу држава остварује већину у Управном одбору Фонда, да ли је то по основу чињенице што се и држава може појавити као послодавац, па као послодавац бира своја 4 представника и већински управља Фондом или то пак чини по неком другом основу.

Ако је став законодавца приликом доношења одредбе чл.155 био у чињеници да држава као послодавац учествује у управљању Фондом, те да као таква има право да бира своја 4 представника у Управни одбор Фонда, таквим ставом и тумачењем прекршена је **Конвенција бр.144 Међународне организације рада и Препорука бр.152 о трипартитним консултацијама Међународне организације рада**, која под појмом „репрезентативне организације“ подразумева најрепрезентативније организације послодаваца и радника који уживају право на слободу удруживања, што је у конкретном случају оспореном одредбом прекршено, јер држава иако се појављује као послодавац у конкретном случају **нема репрезентативност**, нити има статус

организације која представља послодавце да би могла да има примат у погледу управљања Републичким фондом за пензијско и инвалидско осигурање.

Уколико је овим чланом држави независно од чињенице што не поседује репрезентативност, признат статус послодавца и следствено томе дато јој право да бира 4 члана Управног одбора и већински управља Фондом извршена је дискриминација у односу на представнике осигураника и корисника права, имајући у виду чињеницу да представници послодаваца заједно са државом као послодавцем у Управном одбору Фонда имају укупно 5 представника у односу на по једног из реда осигураника- радника и корисника права-пензионера што неспорно представља њихову дискриминацију и стављање у неравноправни положај.

Истом Препоруком прописано је да су послодавци и радници равноправно заступљени у свим органима у којима се обављају консултације у **економској, социјалној и радној области** што је овом одредбом Закона неспорно повређено, јер је очигледно да послодавци и радници нису равноправно заступљени у Управном добору Фонда као органу управљања Фондом у којем се **обављају консултације и доносе одлуке у социјалној и радној области.**

Када се има у виду да у складу са чл.151 Закона о ПИО, Фонд:

- осигурава на пензијско и инвалидско осигурање сва лица која су по овом закону обавезно осигурана и која су се укључила у ово осигурање;
- утврђује основице за плаћање доприноса у складу са овим законом; обезбеђује наменско и економично коришћење средстава, ствара резерве за осигурање и стара се о увећању средстава на економским основама; обезбеђује непосредно, ефикасно, рационално и законито остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања и организује обављање послова за спровођење осигурања; врши контролу пријављивања на осигурање као и контролу свих података од значаја за стицање, коришћење и престанак права; организује и спроводи пензијско и инвалидско осигурање, у складу са законом; **односно обавља послова из сфере како социјалне тако и радне области.**

Очигледно, да је чланом 155. Закона о ПИО нарушена једнакост, равноправност и трипартитност свих групација које би морале равноправно бити заступљене у погледу одлучивања и доношења одлука из наведених свера социјалне и радне области, како је то напред наведеном Препоруком прописано.

Сагласно чл.153 Закона о пензијском и инвалидском осигурању Фондом равноправно управљају представници осигураника, послодаваца и корисника права, те је, на супрот томе одредбом чл.155 **прекршена Забрана опште дискриминације и у односу на на старија лица**, односно на групацију корисника права,односно пензионера чији број данас у Републици Србији износи преко **1.710.000.**

Чланом 155 је повређена **Забрана опште дискриминације** и када је **популација инвалидских пензионера** у питању, обзиром да у Управном одбору Фонда **није заступљена ни са једним представником**, те ни на који начин не може учествовати у

стварању и спровођењу политике која директно утиче на њихова права, обавезе и благостање и поред чињенице што у Републици Србији има преко **320.000 инвалидских пензионера**, који имају своје регистровано репрезентативно удружење.

Ако је став законодавца, доношењем чл.155, био да држава већински преко своја 4 члана у Управном одбору управља Фондом као ЈП или државним органом исти је у потпуности неоснован и **противан Уставу и закону**, обзиром да **РФПИО није државни орган, нити јавно предузеће у којем држава има оснивачка права**, по ком основу би држава могла већином чланова Управног одбора Фонда управљати истим, већ **Организација обавезног социјалног осигурања**, као специфична организација којом равноправно управљају представници осигураника, послодаваца и корисника права, односно пензионера у којој се обезбеђују средства за пензијско и инвалидско осигурање.

Уколико је законодавац државу третирао као донатора, па јој на тај начин омогућава већинско одлучивање и управљање Фондом, за такав став такође **нема ни Уставно ни законско утемељење** и не оправдава дискриминаторски однос који је успостављен у односу на остале социјалне партнере, односно групације осигураника-радника, послодаваца и кориснике права-пензионера, тим пре што **дотације фонду не представљају правни основ на основу којег држава већински може управљати Фондом.**

Подаци према којима Република Србија је учествовала у финасирању Фонда у периоду од 2011-2014. године је око 42% не могу бити основ подржављења управљања фондом јер дотације државе фонду зависе и од других расхода државе које су неоправдано угурани у фонд као и од ефикасности државних органа у спровођењу прописа о обавезним уплатама доприноса запослених.

Наиме, управо је држава својим мерама и активностима подстакла чињеницу и довела себе у ситуацију да буде принуђена и као донатор учествује у делимичном финасирању фонда, када се учешће трансфера из буџета Републике Србије у финансирању расхода РФПИО повећао са око **14% средином деведесетих година на око 42 % колико је износило 2014. године**, стављајући у **надлежност Фонда финасирање расхода који не спадају у корпус права из пензијског и инвалидског осигурања**, као што су обавезе финансирања здравствене заштите пензионера, обавезе финансирања накнада за туђу негу и помоћ, телесно оштећење и накнада из инвалидског осигурања, финансирања пензија по посебним прописима, финансирања недостајећих средстава за финансирање исплате права осигураника пољопривредника и војних осигураника и сл. Према изјавама надлежних држава је у 2017. години дотације смањила на око 32,58 % а које су могле бити и око 16 % да је држава преузела наметнуте обавезе фонда које нису из области ПИО. Став да држава треба већински да управља фондом због издвајања је неоснован јер издвајање од око 17% не може бити оправдање за то:

Актуелна власт заједно са саветницима из претходне власти нису прихватили програм реформе и консолидације Фонда усвојен од стране Управног одбора 2012. године.

Поред напред наведеног одредбом чл.155 Закона о ПИО држава је преко већинског управљања Фондом неосновано преузела и управљачка права над имовином Фонда иако имовина Фонда, односно ствари у својини РФПИО нису ни у државној, нити у јавној својини, већ у приватној својини којима Фонд управља у своје име, а за рачун осигураника и корисника права који су у складу са прокламованим начелом солидарности, заједно са послодавцима финансирани стварање и увећање имовине Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

Имовина Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање чија се вредност непокретности процењује на преко **10 милијарди евра**, није ни у државној ни у јавној својини, како је то прописано Законом о јавној својини (Сл.Гласник РС бр.72/11, 88/13, 105/14, 104/16) који чл.3. ст.2 који прописује “ **под јавном својином из става 1. овог члана не сматрају се ствари организација обавезног социјалног осигурања**“, те следствено томе Република Србија, односно државе није легитимисана нити власна да управља и располаже имовином Фонда, како јој је то омогућено спорним чланом 155 Закона о ПИО.

До ступања на снагу садашње одредбе чл.155 Закона о ПИО имовином Фонда равноправно су управљали и њоме располагали представници корисника права (7 чланова која су именовала удружења пензионера), представници осигураника (7 чланова од којих су пет именовали репрезентативни синдикати у складу са Законом о раду, једног који је именован из реда репрезентативног удружења послодаваца и једног који је именован од стране удружења пољопривредника на нивоу Републике) и представници из реда послодаваца (7 чланова од којих је пет именовано од стране репрезентативног удружења послодаваца на основу Закона о раду и два члана која је именовала Влада Републике Србије).

Важећом одредбом чл.155 Закона о ПИО међутим на штету корисника права, осигураника и послодаваца противно правима и слободама која су им до тада била зајамчена, број представника корисника права, осигураника и послодаваца је смањен и сведен на по једног представника, док је број представника које именује Влада Републике Србије неосновано повећан на четири, чиме је омогућено управљање имовином Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање **од стране невласника**, односно државе која има већину у Управном одбору Фонда.

Чланом **3. Закона о основама својинскоправних односа** прописано је да физичка и правна лица могу имати право својине на покретним и непокретностима стварима, као и да власник ствари има право да своју ствар држи, да је користи и да њоме управља у границама предвиђених законом. Истовремено **Устав Републике Србије својим чл.58** прокламује право на имовину којим се **јемчи мирно уживање својине** и други имовинских права стечених на основу закона, као и да право својине може бити одузето или ограничено само у јавном интересу утврђеном на основу закона, уз накнаду која не може бити нижа од тржишне. **Чланом 1. I Протокола уз Конвенцију о**

људским правима и основним слободама о заштити имовине, прописано је да „Свако физичко и правно лице **има право на неометано уживање имовине.** Нико не може бити лишен своје имовине осим у јавном интересу и под условима предвиђеним овим законом и општим начелима међународног права.“

Непокретности које чине имовину Републичког Фонда за пензијско и инвалидско осигурање, ни на који начин нису стечена средствима Републике Србије, већ су искључиво стечена из доприноса личних средства осигураника, као и средствима послодаваца и корисника пензија, којим средствима је управљао Фонд у своје име, а за рачун осигураника, послодаваца и корисника права, а не државе, те се држава следствено томе и не може појављивати као титулар права својине на стварима у својини Фонда како јој је то омогућено спорном одредбом члана 155 Закона о ПИО. Одузимањем и ограничењем права својине Фонда у корист државе преко већинског управљања Фондом без доношења посебног закона о јавном интересу утврђеном на основу закона, на основу којег се право својине одузима, односно ограничава, **директно је прекршен чл. 58 Устава Републике Србије, уз истовремено кршење члана 1. Протокола 1. уз Конвенцију о људским правима и основним слободама о заштити имовине.**

Важећим одредбама члана 155. Закона о ПИО Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање је као Организација обавезног социјалног осигурања *de facto* на флагрантан лишена свог права својине, супротно позитивним законским прописима, Уставу и потврђеним међународним уговорима.

Поред тога неспорна је и чињеница да је и сам Уставни суд Републике Србије заузео став и дао **уставне гаранције о забрани смањења достигнутог нивоа људских и мањинских права**, да ни највишим правним актом, а да не говоримо о законским решењима **не може бити укинута или смањено неко право или слобода која је предходно била зајамчено** (Одлука Уставног суда бр. Луз-479/2014) као што је то учињено спорном одредбом чл. 155 Закона о ПИО **којим су смањена права** представника осигураника, послодаваца и корисника права која су предходно имали, свдећи њихове представнике у Управном одбору Фонда **са 18 представника на маргиналан и симболичан број од три представника.**

Због све га наведеног неопходно је формирати Анкетни одбор који ће утврдити праве разлоге и предложити решења да се примећене системске неправилности исправе.

III Објашњење основних правних института и појединачних решења

Анкетни одбор се образује из реда народних посланика, представника посланичких група у Народној скупштини. Председник посланичке групе, у складу са предложеном одлуком, одређује представника за члана Анкетног одбора у року од седам дана од дана ступања на снагу ове одлуке. Анкетни одбор се сматра конституисаним ако више од половине посланичких група које чине скупштинску већину и више од половине посланичких група скупштинске мањине имају своје представнике у Анкетном одбору.

Под посланичким групама скупштинске већине сматрају се посланичке групе које су гласале за избор Владе Републике Србије.

Задатак Анкетног одбора је наведен у тачкама 4-6 Предлога одлуке и одељку Разлози за доношење одлуке.

Рок за извршење задатка и обавеза подношења извештаја Анкетног одбора утврђени су у тачки 7. Предлога одлуке.

Престанак рада Анкетног одбора утврђен је у тачки 6 Предлога одлуке.

IV Процена финансијских средстава потребних за спровођење ове одлуке

За спровођење ове одлуке обезбеђена су средства у буџету Републике Србије.